

מסורת הש"ס

(א) סוטה מט: גיטין נט. (ב) פ"ק א"ר ח"א פ"ד
לכ' ד"ה א"ל, (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כ"א) (כ"ב) (כ"ג) (כ"ד) (כ"ה) (כ"ו) (כ"ז) (כ"ח) (כ"ט) (ל)
(כ"א) (כ"ב) (כ"ג) (כ"ד) (כ"ה) (כ"ו) (כ"ז) (כ"ח) (כ"ט) (ל)
(כ"א) (כ"ב) (כ"ג) (כ"ד) (כ"ה) (כ"ו) (כ"ז) (כ"ח) (כ"ט) (ל)

לשון סורסי למה אלא או לשון הקודש או לשון יוני. הוא לשון נח וסורסי לשון נלגג הוא: פירסי. לשון נאה מארמי. בדרך ישראל הסמוכה ליון נקט יוני ובלל הסמוך לפרס נקט לשון פרסי: חמש וגיית. בני פלטיץ הקרוצים למלכות

לנפשי לא גרסיין מאי דכתיב כלומר כן אמר רבן שמעון קורא אני על עלמי המקרא היה שיש עלי לעולל עיני צנכי דמעה מכל משפחות העיר: ידוים. נחוריים: המספר קומי. לפניו נמנה: מדרכי האמורי. שמספרים מלפניהם ומשיירין בלורית מאחריהן. ל"א דרך רומיים לגלג שער שלמעלה מן הארץ נחשבה הגאונים: לפטר. מר"א צין ישראל לעובדי כוכבי ואריכה שמור: בארור. דמתנא לעיל (פנ:) ארור ישראלים שיגדל חזירים: ככל. שם המדינה ועיר אחת שנה נקראת והנדעלה ואותה העיר סמוכה לפטר. ואשמעינן רב נחמן דהואיל ויש צנבל טוב קצוע וישראל הרבה מותר לגדל כלבים בעיר הסמוכה לפטר כאלו היא מארץ ישראל: ניכ. ייב"ש. ל"א ארבע שני הכלב הארוכות שנה נשך כן שמעמי (בכורות) (תולין דף טז.) שקליי סיבוסין. טעולה היא טוכתן ומוטלת על הקוליס (שלא קשרת את הכלב) מה שאתה מנחמני הכל: כבד נד. ונעקד ממקומו: מרחיקין אס השוכן. שלא יפקדו חטוה ופירות אס שקבי העיר: כרסייהו נחמיים מליא. כמה שהן מלקטות ומנקרות בקרקע מלאין בחמשתין אמה הלך לגבי אמת מנוחה עיר אין לחוש ביותר: בישוב כרמיס. שהלך מחרס לכרס עד למרחוק: כדוידס. שאזתן שוכנין של ומשום יוני שוכנין שלא ילכו כפמין אין לחוש שלו הן אכל יש לחוש ליוני הישוב שגאון דרך השוכנין למרחוק:

מרובה פרק שביעי בבא קמא

פנ.

עין משפט
גרי מצוה

קמא א מ"י פ"ק ח"א ח"ב
פ"ד הלכה א סמו
לחין נ טו"פ"ע י"ד פ"י
קמא ע"פ"א:
קמב ב מ"י פ"ק ח"א ח"ג
טו"פ"ע אס ספיץ
ג:
קמג ג ד מ"י פ"ק ח"א ח"ד
סוף ממון הלכה א סמו
פ"ד טו"פ"ע ח"ב ח"ג
פ"י פ"ק ספיץ ג:
קמד ד ה מ"י פ"ק ח"א ח"ה
ט:
קמה ה ו מ"י פ"ק ח"א ח"ו
גולה וזמנה הלכה
ט סמו ע"פ"ע טו"פ"ע ד
ח"ג ח"ב פ"ק ספיץ ד
ח"ג ח"ב מ"י פ"ק ח"א ח"ז
ה"א ח"ב מ"י פ"ק ח"א ח"ח
הלכה ח סמו טו"פ"ע ח"ה
ח"ג ח"ב מ"י פ"ק ח"א ח"ט

מוסף רש"י

לשון סורסי. קרוי הוא לשון ארמי, ואומר אני שיש לשון גמרת ירושלמי, ואומרת הטולם קורין אטמו לעינא שרירא (סוטה) או לשון יונית. שבו קרויין ל"ה אין ולשון יו"ט מהו ה"ה ל"א ל"ה מ"ה ע"י עולה. מוטלת את מיני, לפישי. על נפשו. קרויין: המספר קומי. שבו שלפניו ומחת בלורית תפוחין, הרי זה מדרכי האמורי. שם מתייר בלורית למס ענדת סוכים (ט"ז). ל"ה כ"ה. סכמה צין בעל ישראל לנגול האומות (ש"ס). חרבמה. ח"ה הוא עיר צנבל דהוא פמיה לפטר. גדרעא. שיה קטובה לנכרס מזל אחד ולפירות שישבין סגן בני גולה מזל שני (ט"ז). ל"ה לפיפא. לחמות טיפה שהאל בגל הית תתיר (ש"ב ט"ז). שקליי ביביר. טעולה ר' שימי שהא טון כהן און שייס קרי ניין. מלמחין חלל טרפות (תולין ט"ז). גמל ניני את ליה (ש"ב ט"ז). שקליי סיבותך ושדיא אחיורי. טעולה סיבתך ומוטלת על הקוליס. סיבותך. טובה הילת נמחק. כמו מחוק טוח. הגר"ה לג"ז (ש"ס). מרחיקין את השוכן מן העיר. סיבוסין מספיין ורמי גנת (כ"ב ט"ז). כרסייהו בחמישים אמה מליא. כמה שהן מלקטין נטון תמיים אמה מתמלה כרסן ואין מספידיס מרעיס ממאן ולחין (ש"ס). בישוב כרמיס. שפוחין מחרס לכרס (ש"ס). בישוב שוכנין. שמלג משוקן לשוכן (ש"ס). והיפוק ליה משום שוכנין גופייהו.

לשון סורסי. נראה דלשון סורסי הוא לשון ארמי כדאמר (בבא קמא פ"ג ע"ה) אל ירי לשון סורסי קל בעיניך שהרי צמורה וצניצאים וצממוים חלק לו הכמוז כבוד תורה דכתיב ליגר שהדומה צניצאים דכתיב ועורא ולכן היה מארס נהריס וצניצאל נמי קוריהו לשון סורסי אף על גב דכתיב זיה וידכרו הכשדים למך ארמית והא דנקט הכא בארץ ישראל לשון סורסי וצנבל נקט לשון ארמי אור"ת לפי שמעט משתנה בעין לשון עשו שמדברים אותו לשון נח במדינה אחת יותר מבחירת כי אונקלוס הגר פירסם עד בגל הזה סקיד דגורא דתין ולכן קרא ליה יגר שהדומה ו"ל לשון עדיב לנן הוא לשון סורסי ועל שם סוריא נקרא סורסי דקוריא הוא ארס נהריס וארס זונה שכנס דוד ועל שם שקרובה לארץ ישראל * אין לשון ארמי ע"ה נח כל ק':

התירו אספר קומי. מתמלה לא גזרו על קרוצים למלכות והוא היה רגיל דלשכמתן במשלה (דף ח"ה) שהלך אנטולמוס בן ראוין וסיפר קומי שלא יסרו שהוא יהודי והטעה אותם:

שני אלפים ושני רבבות גרסיין ולא גרסיין. שני אלפים רבבות דנמנכר לא היו כ' אס' סיניא וטרפה שכינה ולא שייך כאן הא דלחד דיני ממונות (פטההרין דף ט"ז) דכל צי עשרה כשיה שריא דהכא אנציאיש ואמשקן קאתר: והתניא ובישוב אפילו ק' פ"ה א' יפרום. ע"כ השמח לא ידע פירוש הכרייתא (אוקשה) דהא משמע דק' מיל לאו דוקא אלא אפילו אלף לא יפרום וא"כ האו ישוב היכי דמי א' קרי העיר ישוב א"כ לא יפרום כשום מקום אפילו במדבר דלפילו המדבר רחוק אלף מיל דהא אחר דק' מיל לאו דוקא ואפילו נאמר דק' מיל דוקא אכתי תקשה רישא לפיפא דהא רישא קמי דרחוק שלשים ריס מן הישוב פורסיין ובסיפא קמי אפילו ק' מיל לא יפרום דהכי תניא בחוקפתא כפירין ק' (פ"ה) אין פורסיין נשגים ליוניס א"כ הרמיא מן הישוב שלשים ריס נדיא במדבר אכל בישוב אפילו ק' מיל לא יפרום וליכא למימר נמי דק"ד דבישוב של זרעיס שיעי טובה ורישא דכרייתא מיירי בישוב עיר וקרי ליה מדבר משום דליכא שלשים ריס ומ' לא אפילו בישוב זרעיס והא מוכחא סיפא דבישוב זרעיס שיעי טובה ואין זה אלא משום אכילה אלמא דלא מליא כריסא דליכא ישוב כרמיס וישוב שוכנין: הדרן עלך מרובה

הדרן עלך מרובה
שקוליי גיביה אמרה ליה "שקוליי סיבותך ושדיא אחיורי כבר נד ולד: אין פורסיין גישבין ליוניס וכו': ומי אזלי כולי האי והתגן 'מרחקין את השוכן מן העיר חמישים אמה אמר אביי מישט שייטי טובא כרסייהו בחמישים אמה מליא ומישט שלשים ריס ותו לא והתניא 'בישוב אפילו מאה מיל לא יפרום רב יוסף אמר 'בישוב כרמיס רבה אמר בישוב שוכנין ותיפוק ליה משום שוכנין גופייהו איבעית אימא 'בדעובד כוכבים ואיבעית אימא 'ברחוקי אימא 'ברידיה:

הדרן עלך מרובה
זרעיס דא"כ מלי קשה ליה ונראה לרז"ב דהוא ק"ד דלאיי בישוב זרעיס וה"פ ומישט שיעי והא מוכחא סיפא דבישוב זרעיס שיעי טובה ואין זה אלא משום אכילה אלמא דלא מליא כריסא דליכא ישוב כרמיס וישוב שוכנין: הדרן עלך מרובה

מלי מלי מיל דקאמר, דמשמע דכפיל יתי העיר מתרחק שאלן כאן דרך שוכנין, כלאו יתי העיר נמי לא יפרום, שהרי לכך יתי שוכניס של אחרים (ש"ס). הדרן עלך מרובה